

EVIGT LIV ER AT KENDE GUD OG HANS SØN JESUS KRISTUS

NUMMER 12 | 15. JUNI 1922 | 71. AARGANG

ALLE RIGER STYRES VED LOV.

Og der er mange Riger; thi der er intet Rum, i hvilket der ikke er noget Rige; og der er intet Rige, i hvilket der ikke er Rum, enten et større eller et mindre Rige.

Og hvert Rige er givet en Lov, og hver Lov har ogsaa visse Grænser og Betingelser.

Alle Væsener, der ikke er disse Betingelser lydig, bliver ikke retfærdiggjorte.

Thi Intelligens forener sig med Intelligens; Visdom annammer Visdom; Sandhed omfatter Sandhed; Dyd elsker Dyd; Lys forener sig med Lys; Barmhjærtighed har Medfølelse for Barmhjærtighed og gør Fordring paa sit eget. Retfærdigheden fortsætter sit Løb og kræver sit; Dom gaar forud for hans Aasyn, som sidder paa Tronen og styrer og udøver alle Ting.

Han omfatter alle Ting, alle Ting er fremfor ham og omkring ham; og han er over alle Ting, i alle Ting, igennem alle Ting, omslutter alle Ting, og alle Ting er ved ham og af ham, som er Gud fra Evighed til Evighed.

Og atter, sandelig siger jeg Eder, han har givet alle Ting en Lov, hvorved de bevæger sig i deres Tider og Tidsrum.

Og deres Baner er bestemte, nemlig Himlenes og Jordens, der indbefatter Jorden og alle Planeterne.

Og de meddeler hverandre Lys i deres Tider og Aarstider i deres Minuter, Timer, Dage, Uger, Maaneder og Aar. Alle disse er et Aar for Gud, men ikke for Mennesket.

Jorden farer paa sine Vinger, Solen udsender sit Lys om Dagen, Maanen udsender sit Lys om Natten, og Stjernerne giver ogsaa deres Lys, idet de farer frem paa deres Vinger, i deres Herlighed midt i Guds Almagt.

Hvormed skal jeg ligne disse Riger, at I kan forstaa det?

Ser, alle disse er Riger, og den, der har set noget eller det mindste af dem, har set Gud røre sig i sin Majestæt og Vælde.

Jeg siger Eder, han har set ham; alligevel, ham, der kom til sit eget, begreb ham ikke.

Lyset skinner i Mørket, og Mørket begriber det ikke, men den Dag skal komme, da I endog skal begribe Gud, idet I bliver levendegjorte i ham og ved ham.

Lærer med Flid, at I kan blive mere fuldkomment underviste i Evangeliets Teori, Principer, Lære og Lov, og i alt, der hører til Guds Rige, som er tjenligt for Eder at forstaa.

Baade om de Ting, der er i Himlen, og de Ting, der er paa Jorden og under Jorden, de Ting, der har været, de Ting, der er, og de Ting, der snarligen skal ske; de Ting, der er hjemme, og de Ting, der er ude. Nationernes Krige og Uroligheder, og de Straffedomme, der kommer over Landet, og Kundskab om Lande og Riger.

Ingen kan blive frelst i Uvidenhed.

Joseph Smith.

Det er evigt Liv at kende Gud, men Du kender ikke Gud, førend Du kender hans Værker.

DET SÆDELIGE GRUNDLAG ER ABSOLUT NØDVENDIGT.

Af *Morten A. C. Nicolaysen.*

Det er ikke min Hensigt at komme ind paa den evindelige Moralisering over det kønslige Forhold mellem Mand og Kvinde. Moraliseringen har fundet Sted fra »Arilds Tid« eller lige saa længe, som de kønslige Udskejelser har fundet Sted. Det, som det imidlertid kommer an paa, er, at Medlemmer af Kirken eller de, som nærer et Ønske om at blive det, har eller faar en klar Opfattelse af Kønsforholdet, for at ikke et eller andet Medlem ved overilet Handling, ved gensidig Fristelse eller ved slet og vanartet Indflydelse skal begaa et Fejltrin, som vil komme til at staa Vedkommende i en dyr Skadebod enten paa det fysiske eller aandelige Gebet eller i begge. Digteren J. P. Jacobsen saa sikkert i sit Studenterkammeratskab adskillige sørgelige Erfaringer af kønslige Fejltrin. Han siger træffende med Henblik derpaa: »Det bødes der for i mange Aar, som kun var en stakket Glæde«. Millioner af Mennesker, som er kommet og gaaet under Rigers civilisatoriske Opkomst og Fald, har maattet bøde med en dyr Pris paa den kødelige Sanseligheds Alter; de har lært at føle, at den evige Lov, »ligesom et Menneske saar, skal det ogsaa høste«, ikke kender nogen Persons Anseelse.

Naar et Menneske kommer til den dynamiske Tro paa Kristus og hans Lære, saa kommer det i Berøring med et aandeligt Bevidsthedsliv, som kommer direkte fra Gud, hvilket praktisk talt mener det reneste og retfærdigste, som er mulig, fordi »Gud«, som Jesus Kristus stærkt betydende sagde, er absolut »god«. Belønningen for denne Tro, naar den er oprigtig og er lidt og stridt sig til, er først og fremmest den »aandelige Genfødelse«, som Jesus omtalte til Nicodemus. Mange af de guddommelige Kræfter, som har ligget i Dvale i Mennesket i dets Ubevidstheds Domæne, faar nu en ny og pludselig Vækst og skyder friske grønne Skud; kort sagt den

Hellig Aands Frugter eller et nyt kosmisk Liv — støttet baade indefra og udefra af den samme Aandsmagts Vibrationer — udvikles, fordi, som Profeten Joseph Smith har udtrykt det, »Intelligens forener sig med Intelligens, Visdom antager Visdom, Sandhed omfatter Sandhed, Dyd elsker Dyd, Lys forener sig med Lys, Barmhjærtighed sympatiserer med Barmhjærtighed og gør Fordring paa sit eget; Retfærdigheden fortsætter sit Løb og kræver sit.«

Ethvert nyt eller ældre Medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, som er kommet under denne Aandsdaab, faar en Finfølelse af det rette sædelige Liv eller Køns-Forholdet. Den naturlige Blufærdighedsfølelse, som er ren og tugtig, gør sig gældende med en aandelig Frigørelse af kønslig Uberørthed eller Kyskhed. Hvor dette Aandsliv eksisterer hos et Menneske, vil den Uskyldige altid være i sikkert Selskab og uden Fare for paatrængende og intim Nærgaaende.

Nu eksisterer der i vor Tid, saa vel som i tidligere store civilisatoriske Opgangsperioder med Nydelsessyge og Jagen efter Fornøjelser og Adspredelser, stærke kønslige Udskejelser med deres bekendte vedhængende Sygdomme; og alle mulige personlige Meninger gør sig gældende for kødelige Elskovsforbindelser efter Forgodtbefindende. Ethvert intelligent Sind, som ser tilbage over Verdenshistorien, véd, at den Tilstand ikke har og ikke kan befordre Menneskehedens Fremskridt, fysiologisk, aandeligt og teknisk. Historien har levnet os de mest tydelige Beviser paa de fordærvelige Følger af denne ubundne Sensualitet. Hvorfor vil Menneskene da ikke lære af Erfaringens Skole, som ligger dem saa nær for Haanden, naar tilmed Gud eller Guddommen — et Ord for de større personlige Intelligenser med umaadelige lange Tidsperioders Erfaringer bag sig — meddeler sig til den famlende Menneskehed og i Hovedsagen siger: Saadan og saadan skal I bære Jer ad, ogsaa i kønslige Forhold, for Eders egen vedvarende Lykssaligheds Skyld, hvilket absolut grunder sig paa de evige aandelige Love, som vi selv har prøvet og fundet bedst, og hvis I ikke gør det, maa I selv tage Følgerne af den

aandelige Tortur og Smerte, som følger i Kølvandet ved Forbrydelse mod den universelle aandelige Harmoni ved at skabe et seksuelt Sammensurium, thi det er, hvad Ordet »Hor«, som indeholdes i det sjette Bud, betyder i bred sproglig Retning. Ordet svarer til sig selv, thi den bogstavelige Forklaring er »fordærvelig Blanding«, idet en af de gifte Parter gaar »til en anden« paa ulovlig Maade og saaledes falskelig tilsidesætter den anden Parts ægte Tilbøjeligheder af Trofasthed og Kærlighed og Omgang for Slægtens Fortsættelse.

Da Gud skabte de to forskellige Køn i sit Billede, saa var det med et højst lyksaligt og udødeligt Formaal for Øje, fordi de i deres to forskellige Naturer og Sind er sat til at udfylde hinanden i Kærligheden, som er ren og lutret, og en Følge af Helligaandens syvfoldige Frugter, som nævnt af Apostlen Peter i sit andet Brev, 1ste Kap.: »Saa gører Eder nu ogsaa netop derfor al Flid for i Eders Tro at lægge Dyd for Dagen, og i Dyden Forstandighed, og i Forstandigheden Afholdenhed, og i Afholdenheden Taalmodighed, og i Taalmodigheden Gudsfrygt, og i Gudsfrygten Broderkærlighed, og i Broderkærligheden Kærlighed til alle.«

For dem, som endnu paa Grund af slet Omgang og Indflydelser og stærkt nedarvede kødelige Tilbøjeligheder har Vanskeligheder ved at se Grænsen i Virvaret, saa skal jeg pege paa, hvad Herren i vor Tid udtrykkelig har sagt, hvad der forstaas ved »Hor«: »Og eftersom Du har adspurgt mig angaaende Ægteskabsbrud — sandelig siger jeg Dig, om en Mand modtager en Hustru i den ny og evige Pagt, og hun holder sig til en anden Mand, som jeg ikke har beskikket hende ved min hellige Salvelse, hun har bedrevet Hor og skal udelukkes.

Om hun ikke har indgaaet i den ny og evige Pagt, og hun holder sig til en anden Mand, hun har bedrevet Hor.

Og om hendes Mand holder sig til en anden Kvinde, og han havde gjort et Løfte, saa har han brudt sit Løfte, og han har bedrevet Hor.«

Den første Paragraf angaar nærmest de Sidste Dages Hel-

lige, Mænd saa vel som Kvinder, som har haft den Rettighed at indgaa i Herrens Tempel og deri indviet sig selv til Guds Tjeneste og modtaget højere Begavelser. Den anden og tredje Paragraf angaar alle Kirkens Medlemmer saa vel som Verden i Almindelighed og peger tydelig paa den afstukne Grænse.

Man kan betragte denne Grænse baade fra et moralsk, et psykologisk og naturvidenskabeligt Standpunkt, og man vil ikke kunne komme til andet Resultat, end at den er naturlig og rigtig, fordi Kønsforholdet berører alt det sarteste og fineste og inderligste i Menneskets Aandsliv, hvis det er uskyldigt, og det skriver med uudslettelig Skrift Kendskabets Handling paa Menneskets Hjærte. Hvor det kødelige Begær tilfredsstilles ved løse Forbindelser, vil den skarpe Iagttager lægge Mærke til, at det sætter sit mugne Præg paa Menneskets Aandsliv og Aasyn og udsletter de ædlere Følelser; og hvor Udskejelser finder Sted uden Hensyn til Følgerne, har det i Millioner af Tilfælde medført de grusomme Kønssygdomme.

I næsten hver eneste Tilfælde finder en aandelig Tilbagevirkning Sted. Vedkommende er et forskelligt Menneske fra, hvad det var før, da det naturligt føler, at det har besmittet det aandelige Livs Frugter, som her forud omtalt. Hvor der endnu er en aandelig Grundvold at bygge paa, er det alles Pligt, hvis de kender Overtrædelsen, at udøve Tro og Broderkærlighed overfor et saadant faldent Menneske, og fremfor alt holde sin Mund med, hvad der er sket, og ikke lade Vedkommende føle det i Ord og Handling. Det er den rette sjælelige Fremgangsmaade og i Overensstemmelse med Guds Ord.

Iagttagelserne og Erfaringerne viser, at Vedkommende selv har nok i den aandelige Bjergbestigning for at komme over Fejltrinet og for at naa til det samme Stade, hvor Vedkommende før var som det »grønne Træ« i fuldt Flor. Men det er fuldt værd de sjælelige Anstrengelser, og det bedste, Vedkommende kan gøre, er at glemme, hvad der er sket, og øve sig hver Dag i korrekt Tænkning og bringe disse Tanker ud i et

virksomt og rent Liv. Læs for Eksempel og uafladelig om igen Apostelen Peters Breve; og lad Kærligheden for Kristus være den levende, og jeg nærer ingen Tvivl om, at det Menneske, som har begaaet Fejltrinet, vil igen faa den fulde aandelige Styrke. Nogen vil maaske spørge, hvorfor saa megen Omhygge overfor et Menneske, som har vist en forloren Søns Tendenser. Fordi det Menneske gennem Evangeliet har smagt Kristi Gaver og den tilkommende Verdens Kræfter, har huset Broderkærligheden, fordi det besidder en udødelig Aand, udsprungen fra Gud, som det endnu ved Forbøn er Tid at frelse fra Fornedrelsens Favntag. Læseren vil finde, at det i det hele er i Overensstemmelse med Jesu Kristi egen Praksis under hans specielle Missionsgerninger.

Jeg skal nu tilsidst berøre lidt af den naturvidenskabelige Side af Sagen. Jeg erindrer som ganske ungt Menneske, medens jeg endnu opholdt mig i min Fødeby Skive, at min Fader gav mig den svenske Professor Seved Ribbings Værk om den »Seksuelle Hygiejne« at læse (oversat til Dansk af Dr. med. Carslen, København). Prof. Ribbings Bog er skrevet med megen Lærdom og Finfølelse fra et fysiologisk og filosofisk Synspunkt. Jeg er meget glad for, at min Fader i min unge uskyldige Alder opfordrede mig til at læse en saa fremragende Skribents Lærdomme om Kønsforholdet og de seksuelle Kræfter, og ønsker enhver Fader vilde gøre noget lignende, thi paa samme Tid den lærte mig om mine egne skabende Funktioner, indblæste den mig Aanden af et kysk Levnet og bevarede mig ren og ubesmittet for Ægteskabet og har gjort det siden, jeg indtraadte deri. Den lærte mig endvidere, at man heller ikke i Ægtestanden kan tillade sine Kønsfølelser Raaderum efter Forgodtbefindende, men at man, som Apostelen Peter siger, i Forstandigheden eller Kundskaben maa udvise Afholdenhed.

Alle store medicinske Autoriteter og sociale Sundhedslærere er enige om, at *seksuel Afholdenhed* er en af de største Betingelser for Sundhed og Lykke, at den giver Livskraft, en

overstrømmende Aandsstyrke, større Higen, Arbejds- og Forretningsdygtighed, den giver Karakteren Bestemthed og direkte Formaal og en Kærlighed for det, som er fint, rent, ædelt, godt, retfærdigt og moralsk, kort sagt, den tillægger i enhver tænkelig Retning til Sindets og Legemets Egenskaber for de menneskelige Opgavers sukcesfulde Udførelse; det er endogsaa paastaaet af dem, som har tilstrækkelig Indsigt, at Afhold eller Sublemering af denne skjulte seksuelle Kraft i Mennesket, naar den er parret med Indøvelse af guddommelig Kærlighed for sine Medmennesker, vil give Mennesket Evne til at se ind i den aandelige Verden og sætte sig i Forbindelse med dens stærke Rørelser saa vel som sine Medmenneskers Tanker.

En Autoritet siger, at den mandlige Sæd indeholder fyrretyve Gange saa megen vital Kraft som det samme Beløb af rødt Blod lige fra Hjærtet. Det bliver da let med denne Forstaaelse at indse, hvilken uhyre Betydning den moderne Ungdomsbevægelse, Spejderbevægelsen og i vor Kirke de unge Mænds og Kvinders gensidige Uddannelsesforeninger har for at retlede de Unges Tanker og Livlighed, og at Ungdomsforsynet har forebygget meget af den eksisterende Slibrighed og Selvbesmittelse, der, som en Doktor siger, har været og er næstendels universal.

En og anden vil maaske rette det Spørgsmaal: Hvad er fysisk set de vigtigste Aarsager til uberettiget og stærkt seksuelt Begær. Jeg vil dertil svare: Den urette undfangne Tanke faar Næring fra en forkert Diæt, stimulerende Drikke, maaske en stærkt nedarvet Tilbøjelighed og slet Selskab, baade personligt og gennem Bøger. Men her kan vi ogsaa faa Hjælp fra Gud — den store Ernæringsfysiolog — der for sine Børns Velsignelse gav dem »Visdomsordet« ved Profeten Joseph Smith. Studér det ikke overfladisk, men eftertænksomt Paragraf for Paragraf, om igen og om igen hver Uge i Forbindelse med, hvad vore moderne og grundige Ernæringsfysiologer har at sige, og der vil gaa nye Lys op for Forstanden.

Læg Mærke til Visdomsordets Simpelhed og læg ogsaa Mærke til, at Du saa vidt muligt tager Fordel af, hvad Ernæringsstofferne byder og er godt for »hver i sin Tid« paa Aaret, thi deri er en stor Hemmelighed for Dit Velbefindende og Din normale seksuelle Tilstand. Der burde øves Visdom i Benyttelsen af alle Ting. Langt tilbage i Tiden advarede Pythagoras mod et kraftigt Maaltid af Æg og bagte Bønner, fordi det vilde foraarsage de Vedkommende til at følge efter Kvinder paa en letsindig Maade. Arvelighed og slet Selskab vil med Lethed kunne overvindes ved forøvrigt at koncentrere sine Tanker om Guds Ord, som er kraftigere end et tveægget Sværd til at afskære alt muggent Paahæng, og Du vil i Selvovervindelsen staa som et bedre og lykkeligere Menneske, idet »*Sandheden har frigjort Dig*«, som det var Jesu Kristi Ønske og Formaal med hans Lærdomme og Forløsergerning, og hans Efterfølgere, de Sidste Dages Hellige, har som et organiseret Kirkefolk staaet forrest i Rækken i Forsvar og Praksis af den rene Sædelighed, at man bør holde baade sine Øjne og sine Tanker fra selvisk seksuelt Begær.

Naar Læseren af ovenstaaende Tanker og Betragtninger af de sædelige Gerninger har en rolig Aftentime ved Lampens Skær, saa vil det gøre Dig meget godt ogsaa at studere Emnet under følgende Henvisninger: Matthæus 5. Kap., 15. Kap., 19. Kap.; Lukas 15. og 16. Kap.; Markus 7. Kap., 10. Kap.; Romerbrevet 13. Kap.; Galaterbrevet 5. og 6. Kap.; 1ste Korintherbrevet 6. Kap.; Hebræerbrevet 13. Kap.; Johannes Aabenbaring 2. Kap.; Johannes Evang. 8. Kap.; Johannes 1ste Brev 5. Kap. Begge Apostlen Peters Breve.

Mormons Bog: Alma 39. Kap., Mosiah 13. Kap., Alma 16. Kap., Alma 23. Kap., 3die Nephi 12. Kap., Jacob 2. og 3. Kap., Moroni 9. Kap.

Pagtens og Lærdommens Bog: 42. Kap., 59. Kap., 63. Kap. 1.—23. Vers, 64. Kap. 1.—14. Vers, 132. Kap., 101. Kap. 1.—42. Vers, 89. Kap. og 88. Kap. 118.—126. Vers.

Salt Lake City, Marts 1922.

DØDEN — OG HVAD DER FØLGER EFTER.

Af *Henning Jensen.*

Der er noget, der hedder »Rejsefeber«. — Den kendes ikke af dem, der er vante til at rejse. Naar man tilbringer en stor Del af sin Tid paa Jernbaner og Dampskibe, naar en Rejse til Frankrig, England eller Italien betragtes som en Sviptur, saa bliver man efterhaanden vakcineret mod Rejsefeberen, saaledes, at maaske ikke en Gang en Rejse til Nordpolen vil bringe en synderlig ud af Ligevægt. — Men naar man er Hjemmefødning, naar man aldrig har været udenfor sit Fædreland, saa kan man faa et lille Anfald af Rejsefeber, selv om Turen ikke gaar længere end til Malmø. — Ja, Rejsefeberen kan indfinde sig, selv om man kun skal en Tur indenfor Landets Grænser. Jeg har i mange Aar tilbragt Sommerferien i Lohals paa Langeland; men hvert Aar, naar Tiden nærmer sig, da jeg skal af Sted, saa indfinder Rejsefeberen sig. De sidste 8 Dage før Afrejsen er jeg ikke rigtig mig selv; halv syg baade legemligt og sjæleligt. Naar jeg saa sidder i Toget og er kommet et lille Stykke udenfor Byen, er det forbi. Der er ikke Spor af Rejsefeber tilbage. — Det er noget lignende med Eksamensfeber. Jeg har været oppe til adskillige Eksaminer i mit Liv, og altid været halv syg af Feber nogle Dage før Eksamen; men naar jeg saa sad ved Bordet og skulde til at begynde, var jeg fuldkommen rolig.

Saa kommer der en Tid, da man overhovedet ikke rejser mere. Og dermed hører selvfølgelig Rejsefeberen op. Saa har man kun den sidste Rejse tilbage, Rejsen herfra denne Verden og — hvorhen?

»Hvorhen gælder Rejsen?« Det er jo et almindeligt Sporgsmaal, naar man har hørt om en af sine Bekendte, at de agter dem paa en længere Tur. Og det er et Spørgsmaal, som man altid kan faa et bestemt Svar paa. — Men sporger man os: »Hvorhen gælder den *sidste* Rejse?« saa maa vi i Virkeligheden svare: »Ja, det har jeg ikke Begreb om. Jeg véd kun,

at jeg *skal* af Sted, enten jeg vil eller ej.« Og man har ikke mindste Anelse om, *naar* man skal af Sted. Ganske vist kan man, naar man er bleven gammel, sige til sig selv, at det kan jo ikke vare saa forskrækkelig længe. Det er derfor naturligt, at gamle Folk tænker mere over denne sidste underlige Rejse end de unge. I Ungdommen tænker man gerne, at der er saa længe til, man skal dø, saa det er ikke Ulejligheden værd at spilde Tiden med at tænke paa den. Og det er maaske godt det samme. Men *Sikkerhed* har man aldrig, selv om man er ung og stærk og rask. Derfor tror jeg ikke, det er noget daarligt Raad at give de unge, at de en Gang imellem skulde tænke paa, at den sidste Rejse kan komme bag paa dem. Det er aldrig behageligt at komme hovedkulds af Sted. Man kan let komme til at glemme et eller andet, som man har Brug for paa Rejsen, hvis den ikke skal gaa galt.

Da man ikke har Begreb om, hvorhen den sidste Rejse gælder, skulde man jo synes, at Tanken om Døden maatte fremkalde en uafbrudt Rejsefeber hos os. En vis Frygt slipper vi heller ikke for.

Men jeg har kendt og kender mange gamle Folk, som med Sikkerhed kan sige til sig selv, at de ikke kan have langt tilbage, men jeg husker ikke, at jeg har truffet nogen, som egentlig var bange for at dø. Tværtimod har jeg ikke saa sjældent truffet gamle Folk, som længtes efter Døden. Jeg har tit hørt gamle Bønder og navnlig Bønderkoner sige: »Jeg tror, Vorherre har glemt mig.« Det er vel ogsaa det naturligste, at man tilsidst bliver træt af Livet, og saa længes man efter Hvile, ganske ligesom man, efter en travl Arbejdsdag længes efter at komme i Seng. Og den Ro, hvormed de fleste ser Døden i Møde, findes ikke alene hos udpræget troende Mennesker; den findes ogsaa hos dem, som kun staar i et meget overfladisk Forhold til det religiøse, ja, den kan findes hos dem, som slet ingen positiv Religion har. Alle synes at være sikker paa, at hvis der overhovedet er noget paa den anden Side, saa maa det være noget, der maa være bedre end

Livet her. — Jeg kommer senere til at omtale, at det skal man nu ikke stole paa; men denne Sikkerhed er, som sagt, højst mærkelig, da man jo i Virkeligheden ikke har mindste Begreb om, hvad man gaar ind til. — Naar man skal gøre en Udenlandsrejse her paa Jorden, selv om det er til det fjerneste Land, saa har man dog en Forestilling om, hvordan Landet og Menneskene, som bor der, er. Man skaffer sig, før man rejser, Underretning om Landets Natur, om Samfundsforholdene o. s. v., og selv om det er et ret ukendt Land, saa er man dog sikker paa, at man ikke vil møde noget, hverken i Naturen eller blandt Beboerne, som er grundforskelligt fra det, man i Forvejen kender. — Men det Land, hvor vi lander efter Dødens Rejse, er os saa fuldkommen ubekendt, at vi ikke en Gang véd, hvor det er. Det er maaske fjernt fra os, et eller andet Sted i Universet, men det er maaske ogsaa lige ved Siden af os, skøndt det ikke kan opfattes af vore nuværende Sanser. Den berømte amerikanske Filosof William James skriver i sin Bog »Religiøse Erfaringer«:

»Hele Gangen i min personlige Udvikling fører mig til den Overbevisning, at vor nuværende Bevidstheds Verden kun er én af de mange Bevidstheds-Verdener, der eksisterer, og at hine andre Verdener maa indeholde Erfaringer, som ogsaa har deres Betydning for vort Liv.«

Hans Mening er altsaa den, at ved Døden mister vi vor nuværende Bevidstheds-Verden, fordi vi mister de Sanser, hvormed vi opfattede den. Men vi træder ind i en ny Bevidstheds-Verden, idet vi faar nye Sanser, som er afpassede efter den Tilværelse, vi nu begynder. Døden er altsaa kun en Overgang fra denne Bevidstheds-Verden til den anden. Men denne nye Bevidstheds-Verden kan vi her ikke gøre os nogen Forestilling om, saalidt som det ufødte Foster kan gøre sig nogensomhelst Forestilling om den jordiske Bevidstheds-Verden, som det snart skal træde ind i.

Men uagtet vor sidste Rejse altsaa gaar til et Land, som vi ikke kender det mindste til, om hvilket vi kun véd, at det

er væsensforskelligt fra det, vi nu bebor, fordi det kun kan komme til vor Bevidsthed gennem Sanser, der er væsensforskellige fra dem, vi her er forsynet med, — saa er det dog kun faa, der har nogen stærk »Rejsefeber« ved Tanken om at skulle foretage denne Rejse.

Men den giver os dog meget at tænke paa.

*

Der er dem, der mener, at der følger overhovedet ikke noget efter Døden. Ved Døden styrter vi ned i en Afgrund, hvor vi sporløst forsvinder. Det er vel denne Anskuelse, der ligger til Grund for J. P. Jacobsens vidunderligt dejlige, haabløse Vers:

Saa standsed og dér den Blodets Strøm,
Som før var vant til at rinde;
Saa dirred en Gang de Nerver til Ro,
Og alle Sanser blev blinde.
Og Hjærtet og Hjernen virker ej mer;
De er nu kun Støv og livløst Ler. —
Lad længes, lad grædes med Evigheds Savn,
Der er kun en Stofhob, en Daad og et Navn.

Det er altsaa Digterens Mening, at alt er forbi med Døden; det eneste, der bliver tilbage af ham, er en Smule Stof, en Daad og et Navn; thi den Hjerne, som har frembragt hans Digtning, den er kun livløst Ler, der ikke mere kan frembringe noget.

Men det var jo en fuldkommen Fejltagelse af J. P. Jacobsen, at det var hans Hjerne, der frembragte hans Digtning. Thi hvad er Hjernen? Den er en graalig, grødet Masse med en hel Mængde Vindinger og Furer. Det er mig ganske ufatteligt, at nogen kan tro, at denne graalige, grødede Masse kan frembringe et Digt som det, jeg her har anført af J. P. Jacobsen. Det vilde være et virkeligt Mirakel, om det Stof, hvoraf Hjernen bestaar, skulde kunne frembringe Ord saa vidunder-

lig skønne som disse: »Lad længes, lad grædes med Evigheds Savn.« — Nej, saadanne Ord er ikke frembragte af J. P. Jacobsens Hjerne, men af den Aand, der var over ham, og som han fornægtede, fordi det paa hans Tid var paa Mode blandt intelligente Mennesker at være Aandsfornægtere. Men for at give et saadant Digt Form og for at meddele det til andre, trænger Aanden ganske vist til en Hjerne, ganske som en Musiker trænger til et Instrument, naar han skal spille sine Kompositioner. Men det er ikke Klaveret, der komponerer Melodien, og det er heller ikke Klaveret, der spiller den, men det er Komponisten og Musikerne. Saaledes er det heller ikke Hjernen, der er Ophav til det aandelige Arbejde, Mennesket udfører, den er kun det Instrument, Aanden betjener sig af. — Det staar vistnok for de fleste af Nutidens intelligente Mennesker som en fuldkommen Gaade, at for omtrent 50 Aar siden ansaa man det for Tegn paa den højeste Oplysning at være Materialist, at tro, at det Stof, hvoraf Hjernen bestod, var i Stand til at udføre det aandelige Arbejde, som f. Eks. Goethe eller Grundtvig havde præsteret. Men Erfaringen viser jo, at naar blot en Paastand bliver fremført med tilbørlig Dristighed, saa kan man altid faa en Mængde Mennesker til at tro den. Kirken kunde i sin Tid, og kan tildels endnu, faa Folk til at tro alle mulige Dogmer; Videnskaben har ogsaa sine Dogmer, som tit er ligesaa uholdbare som Kirkens. Men at Hjernen, denne grødede Masse med de mange Vindinger og Furer, at denne skulde kunne frembringe de Storværker i Digtning, Kunst og Videnskab og paa alle Livets Omraader, som Historien opviser, det er et Dogme, som er i den Grad stridende mod sund Menneskeforstand, at det ikke kan have noget langt Liv.

Men ganske vist har Materialisterne jo Ret i, at naar Mennesket dør, naar Hjernen ikke mere virker, saa mærker man heller ikke mere til Aandens Virksomhed. Derfor ligger det for en overfladisk Betragtning overmaade nær at sige, at med Legemets Død er Menneskets Saga overhovedet ude. Men man

kan dog ikke sige, at f. Eks. en Violinspillers Saga er ude, fordi hans Violin bliver knust eller brænder. Han kan jo muligt faa en ny Violin, som maaske er bedre end den gamle. — Saaledes er det heller ikke afgjort, at Menneskeaandens Saga er ude, fordi den mister det Instrument, som den her paa Jorden benyttede sig af, nemlig Legemet, særlig Hjernen. Den kan jo mulig faa et andet, der er bedre. Materialismens Paastand er den, at selv om Mennesket har noget, som man kan kalde Aand eller Sjæl, saa er denne saa uadskilleligt knyttet til Legemet, saa den staar og falder med Legemet. De Aandstroende, Spiritualisterne, som de kaldes, mener, at ganske vist er Aanden altid knyttet til et Legeme, men dette Legemes Natur og hele Beskaffenhed retter sig efter de Forhold og Omstændigheder, hvorunder Aanden kommer til at leve. Det Legeme, vi har her paa Jorden, er afpasset efter Forholdene her paa Jorden. Men Aanden er ikke af jordisk Oprindelse, den er af guddommelig Oprindelse; derfor er den ikke alene i Stand til at leve her paa Jorden, den er i Stand til at leve i hele Guds Skabning, altsaa i hele Universet. Allevegne, hvor Gud er, — og han er overalt, thi han er Aanden i Universet, — dèr er ogsaa Menneskeaanden i Stand til at leve. Men selvfølgelig har Aanden Brug for højst forskellige Legemer efter de Steder, hvor den kommer til at opholde sig. det er derfor, efter min Mening, en ganske urimelig Tanke, naar man paastaar, at vi i Opstandelsen skal have ganske det samme Legeme, som vi havde her paa Jorden, en Tanke, som Apostlen Paulus jo ogsaa udtrykkelig benægter (1. Kor. 15: 40.—44.). — Hvis Professor William James har Ret i, at der er mange forskellige »Bevidstheds-Kredse«, det vil sige mange Steder, hvor Menneskeaanden kan komme til at leve et bevidst Liv, saa er det sandsynligt, at hvis Menneskeaanden skal gennemgaa disse forskellige Bevidstheds-Kredse, maa den til enhver af dem have et Legeme, som passer til Forholdene i den Bevidstheds-Kreds, i hvilken den færdes.

Da Aanden altsaa, fordi den er af guddommelig Oprin-

delse, er i Stand til at leve et bevidst Liv i det hele Univers, og da den er i Stand til at forme sig Legemer, som passer til de forskellige Forhold, hvorunder den kommer til at leve, saa er det sandsynligt, at den Rejse, som vi begynder med Døden, kan faa en ganske umaadelig Udstrækning baade i Tid og Rum. Men selv om vi naaede til Universets yderste Grænser, saa var der dog noget udenfor, og selv om Rejsen varede Aarmillioner, saa var det dog kun én Dag imod Evigheden. Og dog vilde vi maaske have en Følelse af, at vi ikke kom af Stedet, og at der kun var forløbet et Øjeblik, siden vi færdedes her i Støvets Egne. Thi *Tid* og *Rum* det er Begreber, som formodentlig kun hører Jordelivet til. Og allerede her kan de være af meget forskellig Længde. Hvem husker ikke Dage, der kan være saa lange som et ondt Aar, og lykkelige Tider, der svandt saa hurtigt som en skøn Drøm. *Tiden* i sig selv er hverken lang eller kort, det er *Indholdet* det kommer an paa. En Time i Helvede vil være som en Evighed, og Tusind Aar i Himmerig er som et Øjeblik. — Og paa samme Maade er det med Rummet. Der er lang Vej »fra Eiderens Strand til Skagens hvide Banker« for den, der skal *gaa* Vejen. Men i *Tanken* kan man gennemfare dette Rum i en Brøddel af et Sekund. Denne Evne til at gennemfare Rummet med Tankens Hurtighed vil maaske i andre Tilværelser, i andre Bevidstheds-Kredse blive saa udviklet, at hvor vi er i Tanken, der er vi ogsaa selv i Virkeligheden.

Der er en Kraft inden i os, som, om den blev opdaget og udnyttet, kunde gore os til alt det, vi nogensinde har dromt om eller tænkt os at kunne blive.

INDHOLD

Udgivet og forlagt af CARL E. PETERSON, Korsgade 11, Kbhvn. N.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen).